

K U L T U R A IZLOŽBA JOSIP PINO TROSTMANN

Umjetnik koji se cijeli život, osim za studija u Zagrebu, nije micao iz Dubrovnika, u povodu izložbe u palači Sponza govori o svom životnom i slikarskom putu

/NAPISALA/ BRANKA PRICA / branka.prica@aktual.hr
 /SNIMKE/ PRESS SLUŽBA DUBROVAČKIH LJETNIH IGARA

Josipa Pina Trostmanna nazivaju naj-dubrovačkim umjetnikom. Što god takav pridjev značio, to je posve točno: ovaj je akademski slikar toliko vezan za svoj rodni grad da nikad, osim za studija na zagrebačkoj Akademiji likovnih umjetnosti, nije poželio nekamo otputovati.

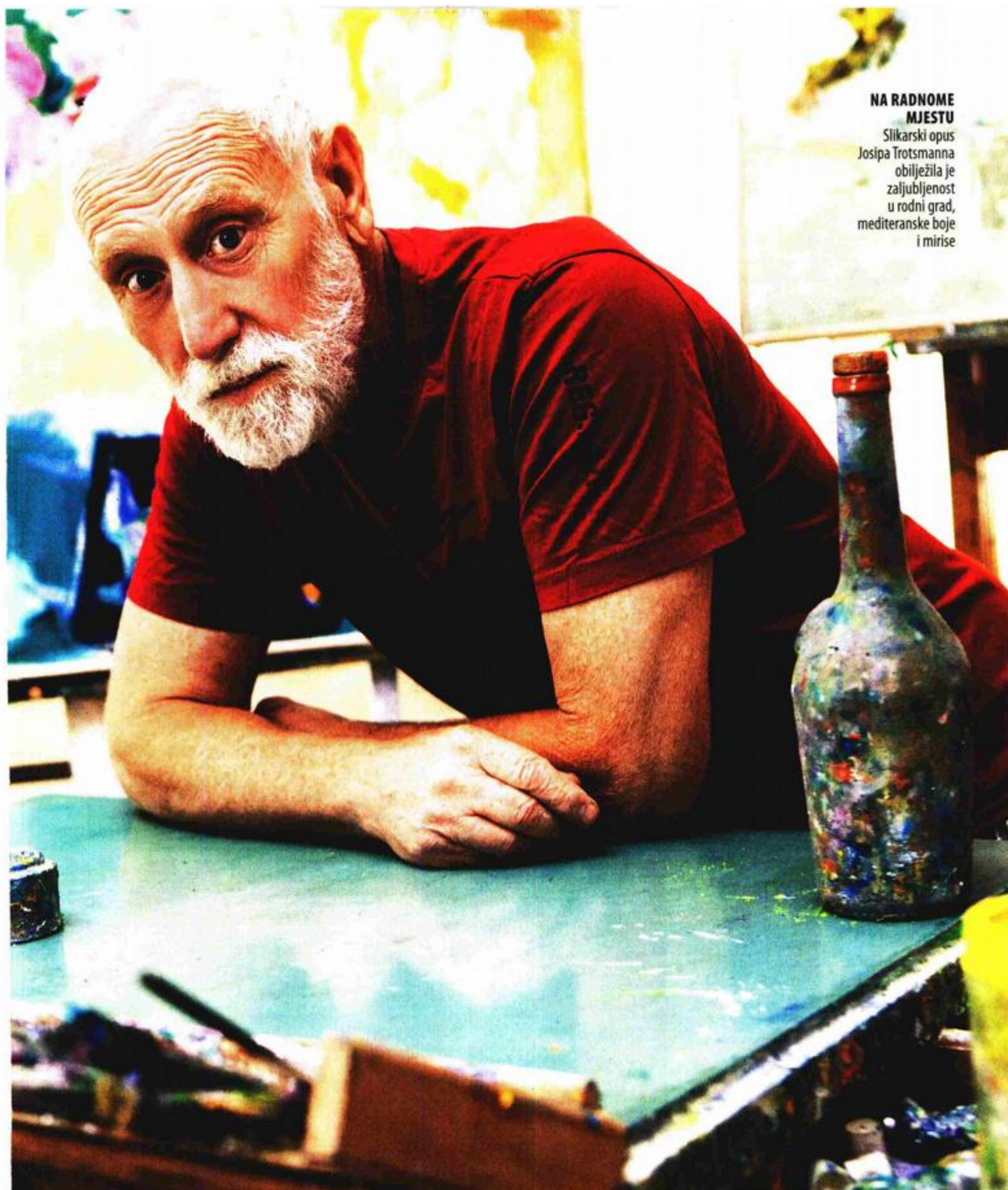
"Bile su mi 33 godine kad sam prvi put vidio Trsteno, sat vremena udaljeno od Dubrovnika. Čak sam i suprugu Jelu pronašao na isti način kao što sam i proputovao svijet - bila je u istoj ulici", ispričao je Josip Trostmann za čije se slike ipak zna mnogo dalje od Dubrovnika te se nalaze u galerijama i kolekcijama diljem svijeta. Mnogi inozemni turisti rado posjećuju njegove izložbe, a to će imati priliku i 2. kolovoza, u atriju palače Sponza, kada će taj poznati suvremeni kolorist izložiti svoje radove.

Zaljubljenost u Mediteran i njegove boje obilježila je slikarski opus Josipa Trostmanna. Proslavio se malim formatima, dubrovačkim minijaturama, ali u svome ateljeru na Lapadu najčešće raskošnim bojama oslikava velika platna. Zato će na izložbi "Intimna i intuitivna 'biografija' jednog dubrovačkog slikara", koja će biti otvorena do 16. kolovoza, biti izložena samo ulja na platnu velikih formata. Josipa Pinna Trostmanna duge šetnje i promatranje Lapada motiviraju da eksterijere prikazuje kao da su dio njegova dnevnog boravka, a veselim i tipično trostmannovskim tonovima otkriva i svoju osobnost. Ljudi ga vole jer je vedre naravi i >

Dubrovnik

**NA RADNOME
MJESTU**
Slikarski opus
Josipa Trotsmanna
obilježila je
zaljubljenost
u rodni grad,
mediteranske boje
i mirise

je cijeli moj svijet

65
AKTUAL | 31.7.2012.

duhovit, ali i vrlo izravan i iskren čovjek. U razgovoru za Aktual priznao je, međutim, kako je kao umjetnik prilično sebičan. Iako će dogodine obilježiti punih 50 godina rada, a u tom razdoblju naslikao je golem opus, najljepše slike voli čuvati za sebe i drži ih u svojoj kući. "Samo u spavaćoj sobi imam 20 slika", rekao je, a na pitanje postoji li neka slika koju nikada ne bi prodao, odgovorio je: "Naravno. Najradije ne bih prodao ni jednu. Katkad i deset godina nakon što nešto naslikam imam potrebu nešto dodati ili izmijeniti. Kad sam lani imao izložbu na kojoj sam prikazao jedan motiv u 13 varijacija, kad sam nakon te izložbe slike dobio natrag, još sam po njima 'ključao' i tek sad mogu reći da sam ih završio." Zbog te svoje osobine, kako nam se povjerio, ima i problem s određivanjem cijena svojim slikama i, srećom, za to je zadužena njegova supruga koja je radni vijek provela u banci.

"Žena mi vodi računa o svemu. Ja nisam znao kolika mi je plaća još otkako je uvedeno isplaćivanje preko banke. Samo joj kažem: 'Jele, daj mi za novine.' Čak i kad trebam neki broj telefona, žena ga zna napamet", kaže.

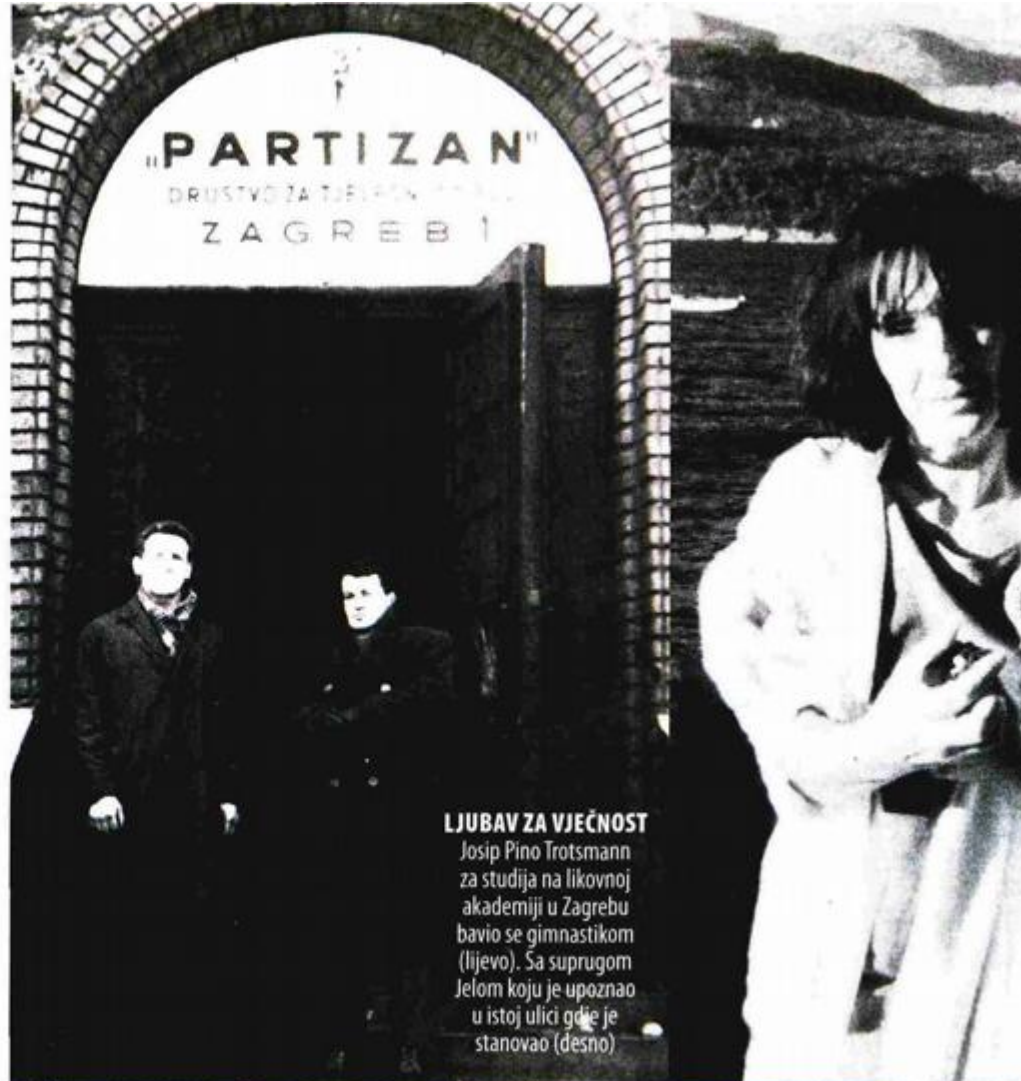
PROSLAVA JUBILEJA

Josip Pino Trotsmann već se priprema za sljedeću godinu kada će obilježiti svoj jubilej od pola stoljeća slikarstva. Tim povodom nedavno je snimljen jednosatni film koji će biti prikazan u listopadu u umjetničkoj galeriji KIC-a, a uskoro će biti dovršena i knjiga o njegovu životu.

"Do sada su o meni najviše pisali i najviše sa mnom surađivali Dalmatinci: Splićanin Igor Zidić koji je napravio prvu izložbu u nekadašnjoj galeriji Schiri u Zagrebu, Hvaranin Tonko Maroević koji mi je napravio monografiju i Josip Depolo iz Orebića koji je dugo pratio moj rad. Svi su oni Dalmatinci i imaju osjećaj za mediteranski krajolik koji je dio mog odgoja i odredio je moj slikarski stil", kaže Trotsmann.

On je još kao desetogodišnji dječak pohađao školu portreta poznatog akademskog slikara Ive Dulčića. Budući da Dulčić, kao ni Đuro Pulitika i Antun Masle više nisu živi, Josipa Trotsmanna smatraju nastavljacem tog trojca velikih kolorista.

Kasnije je u gimnaziji upoznao likovnog kritičara i kulturologa Kostu Strajnića, koji je okupljao talente i bio ugledan mecena u bivšoj Jugoslaviji. "Kosta Strajnić volio je Dubrovnik i ljeti okupljao Petra Dobrovića, Petra Lubardu, Otona Postružnika i druge slikare. Kad sam kao gimnazijalac išao kod njega poviše Minčete, nije mi bilo teško doći ondje čak i za nevremena jer mi se činilo kao da sam došao u slikarsku oazu Europe. Na zidovima sam gledao djela svih tih umjetnika i to me odgajalo", prisjetio se. Iako su mu nakon završene Akademije profesori Krsto Hegedušić i majstor zidnog slikarstva Ivo Režek

LJUBAV ZA VJEČNOST

Josip Pino Trotsmann za studija na likovnoj akademiji u Zagrebu bavio se gimnastikom (lijevo). Sa suprugom Jelom koju je upoznao u istoj ulici gdje je stanovao (desno)

SLIKAR I DAME
Josip Pino Trostmann potpisuje svoju monografiju Terezi Kesoviji

ponudili dvogodišnje radionice, Josip Trostmann nije mogao ostati još neku godinu i, kaže, gledati zagrebačko sivilo i snijeg.

Za studija je živio na tavanu sportskog društva iza HNK jer se, između ostalog, bavio gimnastikom i bio je jedno vrijeme trener. Ali gimnastika mu je najviše pomagala kad je iz tmurnog Zagreba preko vikenda žurio barem na neku feštu u Splitu, pa se u prepuni vlak mogao uvući samo kroz prozor.

Njegova čežnja za morem i Dubrovnikom uvijek je bila iznimno jaka unatoč tome što njegovi roditelji nisu hrvatskog porijekla. Majka mu je Talijanka iz obitelji Rubini, pa tako i nadimak Pino označava talijansku skraćenicu imena Josip. Otac mu je Nijemac rođen u Sarajevu, koji se u dobi od 24 godine doselio u Dubrovnik, a svojevrmeno je čak i završio u zatvoru pod optužbama da je njemački špijun. Otac mu je bio i prvak u šahu, koji Josipa Trostmanna nikad ni najmanje nije zanimao.

Danas je on djed i ima ukupno petero unučadi, ali oduvijek je imao senzibilitet za pomaganje mladima koji su mu usadili njegovi najveći mentori i uzori: Ivo Dulčić i Kosta Strajnić. Rado čuva skice svojih najboljih učenika jer je deset godina proveo kao profesor na školi primijenjenih umjetnosti u Dubrovniku, a pored toga je sustavno pripremao dake za prijamni ispit na zagrebačku akademiju. "Dosta smo radili akt i portret, dva ključna zadatka na prijamnom ispitu. Nakon što su položili maturu, oni koji su to htjeli dolazili su u moj atelijer pa su četiri sata dnevno slikali aktove i pripremali

Njegove je slike prvi put vidio u malim džepnim knjižicama, a onda je pročitao i zbirku Van Goghovih pisama koja su, kaže, bila jednako sugestivna, snažna i vrijedna kao i njegove kolorističke slike. Knjige o slikarima jedini su luksuz Josipa Pina Trostmanna. Čak i u razdobljima malih primanja, racionalno je trošio novac i štedio kako bi si mogao priuštiti skupe knjige.

DULČIĆEVA DAREŽLJIVOST

Upravo u takvim razdobljima skromnog života spoznao je što znače prava prijateljstva i ljudi koji cijene umjetnost. "Dulčić je bio dobronamjeran, trudio se pomoći, cijenio je slikarstvo i svakoga tko se bavio ovim poslom. Jednom smo radili mozaik za neku građevinu u Budvi i oblikovali smo ga tijekom zimskih praznika. Kad smo završili, pozvao me u restoran, naručio izvrsnu večeru i još rekao da mi želi platiti rad. Rekao sam da nije potrebno, ali on je inzistirao i dao mi omotnicu, rekavši da moram uzeti mali honorar. Kad sam je kasnije otvorio, zapanjilo me što je u omotnici bilo novca u vrijednosti pet plaća u školi", prisjetio se jedne anegdote. Slično ga je iznenadio i Kosta Strajnić: "Oženio sam se, žena je radila, a ja bio bez posla. Kosti Strajniću pomagao sam restaurirati ikone. Dolazio sam deset dana zaredom i svaki put mi je davao šušlave narančaste dvadesetice. Pomislio sam kako je bogat i rastrošan, sve dok nisam jednog dana slučajno saznao istinu kad sam vidio otvorenu kuhinju u kojoj je radila kućna pomoćnica. Ona je na jedan bijedni alu-

Jedem salatu i pijem vodu. Imam sreće što me ne zanima luksuz. OKO SVOG ATELIJERA IMAM SVE ŠTO MI TREBA. okružen sam borovima i mediteranskim biljem, a grožđe sorte 'kinčarica' ima u sebi neki sastojak koji me potiče da slikam najbolje

se. Uglavnom bi nakon toga svi položili ispit i najviše njih u klasi bili su moji učenici. Toni Franović poručio mi je da se zagrebački profesori na Akademiji ljute na mene jer tako dobro pripremam učenike da nemaju mjesta za svoje pulene", prisjetio se Josip Trostmann. Kako je rekao, za slikarstvo je jako važan osjećaj za disciplinu i intenzivan rad, a njega je dobio ponajviše u sportu i školi rezervnih oficira koju je završio.

STIDLJIVO ODBIJANJE DULČIĆA

Iako se dosta družio i s Dulčićem i s Pulitićem, s njima nema ni jednu zajedničku fotografiju. "Čak me Dulčić jednog dana htio naslikati. Bio sam mlad i imao kosu i bradu crvene kao vlati kukuruza. Još sam uza svoje blijedo lice nosio škotski šal i svima sam nalikovao na Van Gogha. Danas mi je žao što sam bio jako stidljiv i odbio", rekao je. A zbog Van Gogha je i zavolio slikarstvo.

minijski tanjur stavila malo najlošije kuhane pašte i iz tegle žličicom dodala malo džema za umak. On za sebe nije mario, ali mu nije bilo teško dati novac za potporu umjetnosti."

A kako Josip Pino Trostmann danas živi od slikarstva? "Fantastično. Jedem salatu i pijem vodu. Imam sreće pa me ne zanima luksuz", šali se. Uostalom, oko svoga atelijera ima sve što mu treba. Okružen je borovima i biljem, a s guste loze na njegovoj terasi visi grožđe posebne sorte "kinčarica" za koje slikar tvrdi da u sunčanim danima na njega prilično opojno djeluje. "Ne pijem alkohol, ali ovo grožđe ima u sebi neki sastojak ili valjda tako fermentira na suncu da nakon nekoliko bobica radim najbolje slike. Menta koju sam zasadio pomaže mi kad se borim protiv nesanice, svaki put samo trebam sažvakati nekoliko listića. Ja zapravo lijepo živim s prirodom i to se vidi na mojim slikama", zaključio je.